

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Gdzie i jak](#) > [Jak Wnieść Sprawę Do Sądu?](#) England and Wales

Jak wnieść sprawę do sądu?

Anglia i Walia

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Rząd w Anglii i Walii chce, aby obywatele mogli rozstrzygać spory w sposób szybki, skuteczny i oszczędny oraz aby nie musieli polegać wyłącznie na sądach, lecz by mogli korzystać z szerokiego wachlarza możliwości. Celem alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR) jest nie narzucanie rozwiązań, lecz rozwiązywanie problemów. W wielu przypadkach metody te mogą pozwolić na wypracowanie pomysłów i dalekosiężnych rozwiązań problemów, których nie można rozstrzygnąć na drodze sądowej.

Wśród przykładowych alternatywnych metod rozwiązywania sporów można wymienić mediację i arbitraż. Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi nawet stronę zawierającą wykaz [odpowiednio przeszkolonych mediatorów](#), którzy oferują swoje usługi za ustaloną w ruchomej skali opłatą. W postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, w którym strony nie osiągnęły porozumienia, można również skorzystać z nieodpłatnej usługi mediacji telefonicznej, o ile strony się na to zgodzą. Jeżeli strony podejmą próbę rozwiązania sporu za pomocą jednej z alternatywnych metod i nie osiągną porozumienia, mogą skierować sprawę do sądu.

Postępowanie sądowe reguluje [regulamin postępowania cywilnego](#).

Choć przedstawione poniżej informacje mogą ułatwić wybór najlepszego sposobu rozstrzygnięcia sporu, należy pamiętać o tym, że mają one wyłącznie charakter orientacyjny. Nie wyjaśniono w nich wszystkich kwestii związanych z zasadami postępowania przed sądami, kosztami ani procedurami, które mogą wywierać wpływ na różne rodzaje roszczeń rozpoznawane w różnych trybach. Ponadto warto zwrócić uwagę na fakt, że nawet w przypadku, gdy strona wygra postępowanie, sąd nie może zagwarantować, że będzie ona w stanie odzyskać jakiegokolwiek należne jej kwoty.

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Obowiązują terminy przedawnienia, w których należy wszcząć postępowanie przed sądem. Ogólny termin przedawnienia wynosi sześć lat od dnia wystąpienia zdarzenia – na przykład od dnia naruszenia postanowień umownych lub poniesienia szkody, a niekiedy również od dnia powzięcia informacji o szkodzie. Przykładowe inne terminy przedawnienia to rok w przypadku zniszczenia lub trzy lata w przypadku zaniechania medycznego i szkody na osobie. Informacje na temat niektórych terminów przedawnienia można znaleźć w [ustawie z 1980 r. o terminach przedawnienia \(Limitation Act 1980\)](#). Wątpliwości dotyczące obowiązujących terminów można wyjaśnić, zasięgając porady prawnika bądź doradcy prawnego lub zwracając się do Biura Porad Prawnych dla Obywateli w Zjednoczonym Królestwie.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie

członkowskim?

W większości spraw należy udać się do sądu w państwie członkowskim, w którym powstał spór. Od tej zasady istnieją określone wyjątki, które zależą od przedmiotu sporu[1]. Ponadto istnieje również europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń prowadzone głównie w trybie pisemnym. Dodatkowych informacji udziela [Europejskie Centrum Konsumenckie w Zjednoczonym Królestwie](#).

[1] Sprawy dotyczące zobowiązań umownych, odszkodowań, umów konsumenckich i umów o pracę, patentów/znaków towarowych oraz prawa własności i najmu nieruchomości.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Aby określić, w jaki sposób i gdzie wnieść sprawę, można zapoznać się z [częścią 7](#) regulaminu postępowania cywilnego i towarzyszącą mu dyrektywą. W zakładce „[Jurysdykcja](#)” można znaleźć więcej informacji na temat tego, do którego sądu w Anglii i Walii należy wnieść sprawę. Szczegółowe adresy sądów można znaleźć na [stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Jak wskazano powyżej, część 7 i zakładka „[Jurysdykcja](#)” zawierają więcej informacji na temat tego, do którego sądu w Anglii i Walii należy wnieść sprawę. Szczegółowe adresy sądów można znaleźć na [stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

W Anglii i Walii nie ustanowiono wymogu zasięgnięcia porady prawnika ani korzystania z usług zastępstwa procesowego. Powód w zwykłym postępowaniu w przedmiocie wierzytelności może uznać, że nie ma konieczności skonsultowania się z prawnikiem. Zasadniczo jednak w postępowaniu, w którym wartość przedmiotu sporu przekracza 10 000 funtów szterlingów i w którym powód żąda odszkodowania, zaleca się skorzystanie z usług prawnika zwanego *solicitor*.

Jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 10 000 funtów szterlingów, powód może stawić się na rozprawie w towarzystwie osoby, która będzie wypowiadać się w jego imieniu. Takim „pełnomocnikiem niezawodowym” (*lay representative*) może być małżonek, inny członek rodziny, przyjaciel lub doradca.

Inne rodzaje postępowań, np. postępowania w przedmiocie szkody na osobie, mogą być bardziej złożone, w związku z czym w takich sprawach warto skorzystać z profesjonalnej pomocy i porad bez względu na wartość przedmiotu sporu.

Dla wielu rodzajów postępowań opracowano protokoły czynności przedsądowych[1], określające kroki, które należy podjąć przed skierowaniem sprawy do sądu. Do tych czynności należy wystosowanie do pozwanego pisma zawierającego szczegóły pozwu, wymiana dowodów, umożliwienie pozwanemu wglądu do dokumentacji medycznej, jeżeli roszczenie dotyczy szkody na osobie, oraz podjęcie próby wyznaczenia biegłego w dziedzinie medycyny, z którego usług zamierza skorzystać powód.

Należy również uprawdopodobnić roszczenie. W tym celu należy przedstawić dowody, np. zaświadczenie lekarskie lub zeznania świadków zdarzenia, które doprowadziło do powstania szkody. Należy również racjonalnie ocenić wysokość dochodzonego odszkodowania. Aby zaoszczędzić czas i pieniądze, w niektórych przypadkach warto w pierwszej kolejności zapytać prawnika lub doradcę o to, czy powództwo jest zasadne, a jeżeli tak, w jaki sposób je przygotować, jakie dowody będą potrzebne i jakiej kwoty odszkodowania zażądać.

Jeżeli powodem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, konieczne może być skorzystanie z zastępstwa

procesowego. Zależy to od kwoty roszczenia i rodzaju postępowania.

[1] Opracowano także szereg innych protokołów czynności przedsądowych, np. w odniesieniu do sporów dotyczących prac budowlanych i inżynierskich, postępowań o zniesławienie, sporów dotyczących szkód spowodowanych zdarzeniami medycznymi, sporów dotyczących zaniedbania obowiązków, a także kontroli sądowej. Egzemplarze takich protokołów można uzyskać w sądzie lub na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Zasady dotyczące wszczynania postępowań cywilnych zawarto w części 7 regulaminu postępowania cywilnego[1], którą należy interpretować w związku z towarzyszącą mu dyrektywą. Zasadniczo w Anglii i Walii pozew można złożyć w dowolnym centrum przesłuchań sądu hrabstwa, chyba że istnieją inne zasady lub dyrektywy w tym zakresie; w praktyce skierowane do sądu hrabstwa pozwy, które dotyczą wyłącznie roszczeń pieniężnych, należy złożyć przez internet lub wysłać na adres [internetowej platformy roszczeń pieniężnych \(Money Claims Online\)](#) w Salford; *istnieje również dodatkowa platforma internetowa* przeznaczona dla roszczeń z tytułu prawa własności.

Niektóre pozwy, np. w celu wszczęcia postępowania przewidzianego w ustawie o kredytach konsumenckich[2], należy złożyć do centrum przesłuchań sądu hrabstwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub działalności gospodarczej pozwanego. W niektórych centrach przesłuchań funkcjonują narzędzia łączności elektronicznej; zasady w tym zakresie określono w części 5 regulaminu postępowania cywilnego i towarzyszącej mu [dyrektywie](#); przewidziano zasady szczególne dotyczące Wysokiego Trybunału. Zasady dotyczące Wysokiego Trybunału opisano szczegółowo [tutaj](#).

Pracownicy sądowi nie mogą udzielać porad w przedmiocie zasadności powództwa ani wybranego sposobu działania. Porady można uzyskać w lokalnym Biurze Porad Prawnych dla Obywateli lub centrum porad prawnych.

[1] Tamże.

[2] Pkt 5 dyrektywy 7B do regulaminu postępowania cywilnego.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Pozew należy sporządzić na piśmie w języku angielskim, chociaż dla [użytkowników języka walijskiego](#) przewidziano możliwości składania pozwów w języku walijskim. Jak wskazano powyżej, w sądach funkcjonują możliwości łączności elektronicznej zarówno do celów wnoszenia pozwów i zapytań, jak i do celów ogólnej komunikacji z sądem. Wskazówki w tym zakresie można znaleźć [tutaj](#).

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Ogólnie rzecz biorąc, wytoczenie powództwa wiąże się z koniecznością wypełnienia [formularza N1](#); w szczególnych rodzajach postępowań, np. dotyczących praw własności, obowiązują inne formularze. Formularz N1 zawiera wskazówki dotyczące jego wypełnienia. O pomoc w tym zakresie można się zwrócić do Biura Porad Prawnych dla Obywateli. W wytycznych omówiono szczegółowo informacje, które należy zawrzeć w pozwie. Po wypełnieniu formularza powód powinien sporządzić jego odpisy: jeden dla siebie, jeden dla sądu oraz po jednym dla każdego z pozwanych, przeciwko którym skierowany jest pozew. Sąd dostarczy pozwany opieczętowny odpis pozwu.

Można również skorzystać z szeregu innych formularzy przewidzianych dla innego rodzaju postępowań lub odpowiednich na późniejszych etapach postępowania. Formularze te również można uzyskać w sądzie lub na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu ? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Wytoczenie powództwa z reguły wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty. Wysokość opłaty jest uzależniona od wartości przedmiotu sporu. Jeżeli pozwany odmówi zapłaty po wydaniu wyroku lub jeżeli stwierdzi, że żądana kwota nie jest należna, powództwo zostanie uznane za „zakwestionowane” (sporne) i powód może zostać zobowiązany do uiszczenia dodatkowych opłat. Jeżeli powód wygra sprawę, kwota zasądzona od pozwanego zostanie powiększona o wysokość opłat. Powód może również dochodzić zwrotu utraconego zarobku lub dochodu, chociaż przyznane z tego tytułu kwoty niekoniecznie pokryją cały utracony zarobek/dochód.

W niektórych okolicznościach, np. w razie otrzymywania wsparcia dochodowego, powód może wnieść o zwolnienie z opłat. Pełne informacje na temat opłat sądowych znajdują się w broszurze dostępnej na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości](#). Na tej stronie znajdują się również szczegółowe informacje na temat sytuacji, w których opłaty mogą nie być wymagane.

Konieczne może okazać się również pokrycie dodatkowych wydatków. Jeżeli pozwany zakwestionuje powództwo, powód może być zmuszony do powołania świadków, aby ułatwić sądowi prawidłową ocenę okoliczności sprawy. W takim przypadku konieczne może okazać się pokrycie kosztów podróży świadków do sądu i z powrotem oraz zarobku/dochodu utraconego w związku z koniecznością złożenia zeznań przed sądem. Jeżeli jednak powód wygra postępowanie, sąd może nakazać pozwanemu pokrycie tych wydatków.

Strona postępowania może również przedstawić opinię biegłego takiego jak lekarz, mechanik czy rzeczoznawca budowlany. Strona może również zwrócić się do biegłego o stawienie się na rozprawie w celu złożenia zeznań na jej rzecz. Będzie wiązało się to z koniecznością pokrycia wydatków poniesionych przez biegłego i kosztów świadczonych przez niego usług, przy czym w przypadku wygrania sprawy przez powoda sąd może nakazać pokrycie tych kosztów i wydatków pozwanemu.

Jeżeli roszczenie dotyczy określonej kwoty, a pozwany jest osobą fizyczną, sprawa może zostać przekazana do sądu właściwego dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego. Może to wiązać się z koniecznością odbycia podróży przez powoda do miejsca rozprawy. Jeżeli powód wygra sprawę, może dochodzić zwrotu kosztów podróży i utraconego zarobku/dochodu.

W toku postępowania w sprawie drobnych roszczeń kwoty, których można dochodzić z tytułu kosztów powołania świadków i biegłych oraz kosztów pomocy prawnej, są ograniczone.

Jeżeli język angielski nie jest pierwszym językiem powoda i konieczne jest skorzystanie z usług tłumacza ustnego, sąd nie jest w stanie udzielić powodowi pomocy w znalezieniu takiego tłumacza. Powód musi zrobić to na własną rękę i pokryć wszelkie koszty związane z usługami tłumaczenia ustnego.

Honoraria adwokackie uiszcza się zazwyczaj po zakończeniu postępowania. Sąd może zobowiązać pozwanego do pokrycia części lub całości honorarium pełnomocnika strony wygrywającej. Jeżeli jednak strona korzysta z usług zastępstwa procesowego świadczonych przez prawnika (*solicitor*), a wartość przedmiotu sporu nie przekracza 5 000 funtów szterlingów, strona będzie zazwyczaj zobowiązana do pokrycia honorarium tego prawnika nawet w przypadku, gdy wygra sprawę. Należy również pamiętać o tym, że choć sąd może wydać wyrok korzystny dla strony wygrywającej (tzn. nakazać pozwanemu pokrycie kosztów), nie podejmie z urzędu czynności służących zagwarantowaniu uiszczenia należnych kwot. Jeżeli pozwany nie pokryje kosztów, strona wygrywająca będzie musiała zwrócić się do sądu o podjęcie stosownych czynności („wykonanie wyroku”), co może wiązać się z koniecznością uiszczenia kolejnej opłaty. Dodatkowe informacje na temat wykonywania wyroków można znaleźć w licznych [broszurach](#).

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

W niektórych sprawach cywilnych strony mogą skorzystać z różnych rodzajów ograniczonej finansowej pomocy prawnej. Rodzaj pomocy i kwalifikowalność do jej otrzymania zależy od szeregu czynników, m.in. od rodzaju postępowania i dochodu wnioskodawcy. Więcej informacji znajduje się na poniższej stronie dotyczącej [pomocy prawnej](#).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Data rozpoczęcia postępowania jest dzień wydania formularza pozwu przez sąd. Sąd rejestruje datę wydania formularza, opatrując pieczęcią zawierającą informacje o dacie albo formularz pozwu przechowywany w aktach sądowych, albo pismo załączone do formularza sądu przekazanego do sądu. Jeżeli formularz pozwu nie zawiera wszystkich niezbędnych informacji lub zawiera oczywiste błędy, sąd nie wyda takiego formularza i zwróci go powodowi. Po wniesieniu pozwu sekretariat przesyła powodowi powiadomienie o wszczęciu postępowania zawierające szczegółowe informacje na temat daty wytoczenia powództwa i datę przesłania pozwu pozwanemu.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawienia się w sądzie)?

Tak.

Po wydaniu formularza pozwu oraz doręczeniu pozwanym formularza pozwu N1 i dokumentów towarzyszących pozwani mają 14 dni na złożenie odpowiedzi na pozew lub złożenia zarzutu braku właściwości sądu. Po złożeniu przez pozwanego odpowiedzi na pozew sąd wskazuje tymczasowo tryb postępowania i wydaje kwestionariusz dotyczący dyrektyw, który należy wypełnić i zwrócić w określonym terminie. Po doręczeniu kwestionariusza dotyczącego dyrektyw sprawa zostanie skierowana do właściwego sądu; co do zasady będzie to centrum przesłuchań sądu hrabstwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego. Sąd zapewnia, by strony zostały pouczone o wszystkich terminach, w których należy dokonać określonych czynności.

Powiązane strony

W odpowiedziach wskazanych powyżej podano linki do szczególnie istotnych stron. Poniżej podano linki do ogólnych informacji:

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Pomoc prawna](#)

[Komisja ds. Usług Prawnych](#)

[Rada adwokatów \(*barristers*\) w Anglii i Walii \(Bar Council\)](#)

[Zrzeszenie prawników \(*solicitors*\) w Anglii i Walii \(Law Society\)](#)

[Biuro Porad Prawnych dla Obywateli](#)

Ostatnia aktualizacja: 18/11/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.